

Till Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt
Endast per e-post till mmd.vaxjo@dom.se

13 november 2024

KOMPLETTERING I MÅL NR M 1547-24

Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt ("MMD") har genom föreläggande den 16 oktober 2024, aktbilaga 39, förelagt NCC Industry AB ("Sökanden" eller "NCC") att bemöta inkomna kompletteringssynpunkter i rubricerat mål. Sökanden får med anledning härav framföra följande. Inkomna synpunkter bemöts i aktbilageordning och följer den disposition som finns i respektive yttrande.

1. ÖRKELLJUNGA KOMMUN, AKTBILAGA 31-34

1.1 Detaljplanekrav för sevesoanläggning

- 1.1.1 Örkelljunga kommun har ifrågasatt om Sevesoverksamheten inte föranleder krav på bygglov. Med anledning av detta ska noteras att i prop. 2014/15:60, s. 53–54 anges att för att säkerställa att kraven i Seveso III-direktivet uppfylls anser regeringen att PBL ska ange att det alltid behövs en detaljplan vid nyetablering av en Sevesoverksamhet, *företatt att åtgärden kräver bygglov*. Detta har sedermera införts i 4 kap. 2 § 5 p. PBL.
- 1.1.2 Sökanden vidhåller vad som framförts i tillståndsansökan gällande krav för detaljplan för verksamheten, dvs. att täktverksamheten i sig inte utgör någon bygglovspliktig åtgärd. Miljöprövningen av en täktverksamhet aktualiserar inte heller en bygglovsprövning. De Seveso-moment, på den lägre kravnivån, som här är aktuella utgörs av hantering av sprängämnen. Denna hantering är inte bygglovspliktig. Något krav på detaljplan föreligger således inte.

1.2 Översiktsplan

Sökanden har uppdragit åt Sweco att besvara Örkelljunga kommuns synpunkt om referens till gällande översiktsplan för Örkelljunga kommun, se avsnitt 2.1 i [Bilaga 1](#).

1.3 Kulturmiljö

- 1.3.1 Örkelljunga kommun anser att det under rubriken *områdesskydd och riksintressen* i Sökandens handlingar bör nämnas att Ingeborrarpsgården är byggnadsminne och att Rya

kyrkoruin är kyrkligt kulturminne. Örkelljunga kommun anser vidare att handlingarna ger motstridiga uppgifter om vilken påverkan som verksamheten kommer att ha på Rya kyrkoruin och Ingeborrarpsgården och vill att Sökanden kompletterar handlingarna med ett fotomontage från Rya kyrkoruin efter att skog avvercats i området.

- 1.3.2 Mot bakgrund av Örkelljunga kommuns synpunkter ska noteras att verksamheten bedöms medföra obetydliga konsekvenser för Rya kyrkoruin och Ingeborrarpsgården. Ett fotomontage anses vidare inte relevant att bifoga eftersom det väsentliga snarare är att utgå från dagens förutsättningar i landskapet. Däremot kommer en framtida skogsavverkning sannolikt att följas av ny skogsplantering mellan kyrkoruinen och NCCs planerade anläggning, se vidare i avsnitt 2.2 och 2.3 i Bilaga 1.

1.4 Rekreation och friluftsliv

Örkelljunga kommun anser att det supercykelstråk som finns med i utvecklingsinriktningen för Örkelljunga kommuns översiktsplan bör nämnas. Synpunkten bemöts i 2.4 i Bilaga 1. Supercykelstråket kommer inte att påverkas av nu ansökt verksamhet.

1.5 Antalet arbetstillfällen

Örkelljunga kommun önskar svar på antalet arbetstillfällen som verksamheten kommer att medföra. Frågan besvaras av Sökanden i [Bilaga 2](#).

1.6 Elkapaciteten

Örkelljunga kommun har frågat om elkapaciteten kommer att räcka för den planerade verksamheten. Frågan besvaras i Bilaga 2.

1.7 Höjden på "entreprenadberget"

Örkelljunga kommun har frågat om hur högt *entreprenadberget* blir. Frågan besvaras i avsnitt 2.5 i Bilaga 1. Noteras ska att entreprenadberg är ett material och inte något berg som ska anläggas.

1.8 Samrådsredogörelsen

Örkelljunga kommun har framfört att det i samrådsredogörelsen felaktigt anges att kommunen inte deltog på samrådsmötet, vilket är korrekt. Sökanden anser dock inte att felet är av sådan karaktär att det föreligger behov av att uppdatera handlingen.

1.9 Omgivningsbeskrivning

Örkelljunga kommun anser att gamla banvallen bör pekas ut på kartan *omgivningsbeskrivning* som namnger objekt i närheten av ansökt verksamhet. Sökanden noterar Örkelljungas kommuns synpunkt men anser inte att en sådan uppdatering är nödvändig.

2. SÖDERÅSENS MILJÖFÖRBUND, AKTBILAGA 35-36

2.1 Utsläpp till luft – lukt (spridningsberäkning och utredning av PAH)

- 2.1.1 Södersåsens miljöförbund ("Miljöförbundet") anser att ansökan ska kompletteras med en spridningsberäkning avseende spridning av lukt till omgivningen från verksamheten

vid asfaltverket samt med en utredning om vilka emissioner av PAH som kan förväntas uppstå från asfaltstillverkningen och spridas till närområdet.

- 2.1.2 Synpunkterna besvaras i Bilaga 2. Sökanden bedömer att ingen risk för påverkan på människors hälsa kommer att uppstå från emissioner vid Sökandens asfalttillverkning.

2.2 Trafikbelastning

Miljöförbundet anser att ansökan behöver kompletteras med en ny utredning om trafikbelastningen baserat på ett mer rättvisande underlag gällande befintlig trafik och med komplettering av bedömd trafik från aktuell verksamhet. En kompletterande utredning har gjorts av Sweco på uppdrag av Sökanden, se Bilaga 1. Noteras ska att det enligt beräkningarna inte finns något kapacitetsproblem idag i korsningen mellan väg 1838, Lisåkravägen och Ängavägen. Det beräknas inte heller uppstå några sådana under prognosåret 2045, varken med eller utan Sökandens planerade verksamhet. Sökanden har genom Sweco vidare bedömt att dagens utformning rent kapacitetsmässigt kommer fungera väl även i framtiden och att det därför inte finns några behov av åtgärder i korsningspunkten.

2.3 Vattenhantering

- 2.3.1 Miljöförbundet anser att ansökan behöver kompletteras med en utförligare beskrivning av anläggandet av spolplattor där vatten från fordonstvätt kommer att avledas via oljeavskiljare och diken till sedimentationsdamm innan utsläpp till recipienten Pinnån, och med en utredning om vilka föroreningar som denna rengöring skulle kunna ge upphov till.
- 2.3.2 En beskrivning av detta finns i Bilaga 2. Noteras ska att det som planeras är en plats för hjullastare att spolav från grus och/eller stenmjöl samt tinas upp vid snö-/isbildning. Det handlar således inte om en regelrätt fordonstvätt utan en spolplatta där varken användning av avfettning eller andra fordonstvättkemikalier förekommer.

3. LÄNSSTYRELSEN SKÅNE, AKTBILAGA 38

3.1 Övergripande

- 3.1.1 Förtydliga om den yrkade tillståndstiden, 30 år, endast gäller för täktverksamheten eller även för verksamheterna med asfalttillverkning, avfallsåtervinning respektive deponi. Om någon av delverksamheterna inte avses omfattas av tillståndstiden: Redovisa under hur lång tid den eller de delverksamheterna beräknas pågå.**

Yrkad tillståndstid om 30 år gäller för samtliga delar av ansökt verksamhet, dvs. även för asfaltstillverkningen, avfallsåtervinningen och deponin.

- 3.1.2 Redovisa vilken mängd av följande material som maximalt kan komma att lagras inom verksamheten vid ett och samma tillfälle (momentan lagring).**

a. icke-farligt avfall för återvinning

b. returafalt

c. entreprenadberg

Frågan besvaras i Bilaga 2. Noteras ska att returafalt och entreprenadberg i regel inte klassificeras som avfall (se t.ex. EU domstolens dom av den 17 november 2022, Porr Bau GmbH mot Bezirkshauptmannschaft Graz-Umgebung, C-238/21 (Porr Bau), Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätts dom daterad den 26 september 2023 i mål nr M 2712-23, Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätts dom i mål nr M 1082-23, samt Naturvårdsverkets tolkning av centrala begrepp vid hantering av massor daterad den 25 april 2023, s. 10 och 20). Således ska sådana massor i huvudsak ses som en restprodukt och därför inte omfattas av bestämmelsen i 22 kap. 25 a § miljöbalken.

3.1.3 Redovisa hur Sökanden arbetar med säkerhetsfrågor för den allmänhet som vistas inom och i närheten av tälkten.

Se Bilaga 2.

3.2 Lokalisering

3.2.1 Redovisa hur den planerade verksamheten kommer att påverka området som i Klippans översiktsplan är utpekade som tätortsnära natur. Redogör även för verksamhetens förenlighet med Klippans översiktsplan i denna del.

3.2.1.1 Ansökt verksamhet innebär att en mindre del av det område som pekas ut som tätortsnära natur i Klippans översiktsplan tas i anspråk som verksamhets- och bryt-område. Större delen av det utpekade området för tätortsnära natur kommer kvarstå och fortsättningsvis kunna nyttjas för friluftsliv och rekreation. Det finns inga tydliga riktlinjer i Klippans kommuns översiktsplan om att viss verksamhet skulle vara otillåten inom tätortsnära naturområden eller att tälkten inte ska etableras inom vissa områden i kommunen. Kommunen pekar istället på att tillgången till naturgrus och bergmaterial är nödvändig för att bygga och underhålla samhällets infrastruktur, vägar och bostäder (se s. 146).

3.2.1.2 En översiktsplan är enligt 3 kap. 2 § tredje stycket PBL vidare inte juridiskt bindande, utan utgör en vägledning för hur mark- och vattenområden i kommunen ska användas. I MÖD:s dom den 9 februari 2023 i mål nr M 11988-21 som rörde tillstånd för en bergtälkt inom ett område som kommunen i sin översiktsplan betecknat som landsbygd, hade kommunen i översiktsplanen angett att inga ytterligare deponier, berg- eller grustälkten skulle etableras i dessa områden. MÖD konstaterade att översiktsplanens riktlinjer var tydliga och delvis underbyggda med argument om varför tälkten borde undvikas. Trots detta ansåg MÖD att de argument som kommunen framfört inte var tillräckligt starka för att utgöra ett hinder mot lokaliseringen av bergtälkten på den aktuella platsen.

3.2.1.3 Mot bakgrund av ovan anser Sökanden att ianspråkstagandet som högst endast kan anses utgöra en mindre avvikelse från översiktsplanen och att planens intentioner inte motverkas. Ansökt verksamhet är således förenlig med bestämmelsen i 2 kap. 6 § miljöbalken. Noteras ska även att Sökanden kommer att arbeta med rekreativt bruk i området under och efter verksamhetstiden.

3.2.2 Redovisa antal bostäder (även fritidshus) som ligger inom 500 meter från verksamheten samt på vilka avstånd från verksamheten dessa ligger.

Frågan besvaras i avsnitt 3.1 i Bilaga 1.

3.3 Ljud

3.3.1 Förtydliga om utlastning kan komma att ske nattetid och om bullerutredningen har inkluderat utlastning/hjullastare som bullerkälla vid beräkningarna för ljudnivåer nattetid.

Se avsnitt 3.2 i Bilaga 1 om att utlastning kan komma att ske nattetid. Sökanden har därutöver gett Efterklang i uppdrag att besvara Länsstyrelsens fråga, vilket bifogas som underbilaga 1B till Bilaga 1.

3.3.2 Redovisa hur bullerpåverkan från verksamheten förhåller sig till Naturvårdsverkets riktlinjer för buller i friluftsområden, kopplat till området som är utpekat som tärtortsnära natur i Klippans översiktsplan, område utpekat som viktig funktion för natur och friluftsliv i Örkelljungas översiktsplan samt befintliga vandringsleder som pilgrimsleden och Eketrundan.

Se Bilaga 1. Noteras ska att Naturvårdsverkets riktvärde om 40 dBA för friluftsområden överskrids redan idag, dvs. utan bidrag från nu ansökt verksamhet. Eftersom planerad verksamhet kommer bedrivas i ett område som påverkas av trafikbuller och inte inom ett friluftsområde, bedöms Naturvårdsverkets riktlinjer för buller i friluftsområden inte tillämpliga i detta fall. Med friluftsområden avses i det här sammanhanget område i översiktsplan för det rörliga friluftslivet eller andra områden som nyttjas mer frekvent för friluftsliv, där naturupplevelsen är en viktig faktor och *där en låg ljudnivå utgör en särskild kvalitet*, vilket alltså inte är fallet här.

3.3.3 Redovisa vilka totala ljudnivåer som kan uppkomma vid närbelägna bostäder om man beaktar effekterna av kumulativa ljudnivåer från både väg E4, väg 1838 (inklusive transporter förknippade med den planerade verksamheten) och den planerade verksamheten, dagtid respektive nattetid. Redovisningen ska omfatta i alla fall de bostäder som ligger norr om verksamheten, mellan verksamheten och väg E4, samt de bostäder som ligger strax väster om verksamheten som också kan anses ligga mellan verksamheten och väg E4. Redovisa även vad det innebär för boendemiljön att fastigheterna blir bullerutsatta från två håll. Redovisa vid behov åtgärder som kommer att vidtas för att ljudnivån ska kunna hållas på en för boendemiljön rimlig nivå för berörda bostäder.

Se Bilaga 1.

3.3.4 Redovisa, utifrån aspekten bullerstörningar för närboende, hur Sökanden gjort bedömningen att det i detta fall kan anses vara lämpligt att begränsningsvärdet för buller dagtid kan börja gälla klockan 06.00. Redovisa vilka konsekvenser det skulle

innebära för verksamheten om begränsningsvärdet för buller dagtid skulle börja gälla klockan 07.00 istället för som Sökanden föreslagit klockan 06.00.

- 3.3.4.1 Av Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller följer att dagtid inleds kl. 06.00, och inte kl. 07.00 som tidigare gällde. Av vägledningen följer även att en anläggning nära en hårt trafikerad väg kan få lägre krav på bullerskyddande åtgärder än en anläggning som ligger i en annars tyst miljö. Enligt praxis ska Naturvårdsverkets vägledning vara utgångspunkten vid reglering av buller och att avsteg endast ska göras om det finns skäl för det, såsom att ljudnivåerna är högre än de riktvärden som anges i Naturvårdsverkets vägledning (se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 12 februari 2016 i mål nr M 4949-15). Någon sådan miljönytta föreligger inte i detta fall som motiverar en sådan inskränkning.
- 3.3.4.2 Istället är det utifrån bl.a. ett konkurrensperspektiv viktigt att Sökanden kan bedriva aktuell verksamhet utifrån de tider som gäller för branschen. Det är även viktigt för att Sökanden ska uppfylla kravet på bl.a. tidiga morgonleveranser till diverse infrastrukturprojekt och byggplatser, vilket ofta uppställs i exempelvis upphandlingar. För att uppfylla detta måste materialet lämna tåkten med sådan framförhållning att det når destinationen i tid till att arbetet där inleds. Vidare skulle en förändring av morgontimmen till kl. 07.00 från 06.00 innebära att ingen drift (borrning, skutknackning, krossning eller siktning) kan ske i tåkten den första timmen, vilket medför en ökad belastning på produktionsutrustning under dagens övriga timmar.
- 3.3.4.3 Sökanden anser sammanfattningsvis att skäl inte föreligger att inskränka dagtid för buller för nu ansökt verksamhet från kl. 06.00 till kl. 07.00.

3.4 Markvibration och luftstötsvåg

3.4.1 Redovisa varför Sökanden ser ett behov av att begränsningsvärdena för markvibration och luftstötvåg tillåts vara högre vid de tre första sprängningarna än därefter.

Se svar i Bilaga 2.

3.5 Avbaningsmassor

3.5.1 Redovisa vilken mängd avbaningsmassor som beräknas uppkomma i täktverksamheten.

- 3.5.1.1 Se svar i Bilaga 2. Verksamheten bedöms sammantaget inte omfattas av utvinningsavfallsförordningen (jfr t.ex. MÖD:s dom den 19 december 2023 i mål nr M 7517-22 där avbaningsmassorna klassificerades som biprodukt och inte utvinningsavfall och i vilken MÖD konstaterar att frågan om utvinningsavfall utgör en tillsyns- och inte tillståndsfråga). Avbaningsmassor kommer i aktuell verksamhet användas för exempelvis konstruktion av insynsvallar samt för försäljning.
- 3.5.1.2 För att det ska vara fråga om utvinningsavfall måste det först stå klart att materialen utgör avfall. Förutsättningarna för om ett ämne är avfall framgår av 15 kap. 1 § miljöbalken som stadgar att avfall är varje ämne som innehavaren gör sig av med eller är skyldig att göra sig av med. Ingen av dessa förutsättningar är uppfyllda i aktuell verksamhet.

3.5.2 Redovisa hur stort behovet är av massor för buller-/insynsvallar och andra anläggningsändamål inom verksamheten där avbaningsmassor kan användas, respektive för efterbehandling.

Se Bilaga 2.

3.6 Skyddsvallar och upplag

3.6.1 Redovisa planerad utformning av de vallar/upplag som planeras runt delar av verksamhetsområdet. Redovisa även vilken minsta höjd som krävs för erforderligt insynskydd och bullerdämpning.

Se Bilaga 2.

3.7 Avfall för anläggningsändamål

3.7.1 Redovisa platsspecifika gränsvärden för föroreningsinnehåll, även lakhalter, för det avfall som planeras att tas emot för anläggningsändamål.

Se Bilaga 2.

3.8 Deponi

3.8.1 Redovisa hur det säkerställs att okontrollerat tillträde till deponin förhindras, se 28 § deponeringsförordningen.

Se Bilaga 2. Sökanden har därutöver som villkor 3 i ansökan föreslagit att allmänheten på ett tydligt sätt ska uppmärksammas om riskerna med att beträda området.

3.9 Naturmiljö

3.9.1 Redovisa en plan för ekologisk kompensation.

3.9.1.1 Länsstyrelsen anser att Sökanden bör redovisa kompensationsåtgärder för de cirka 104 hektar naturmark som tas i anspråk. Inledningsvis ska noteras att det inte finns några rättsliga krav på ekologisk kompensation i fall som det nu aktuella. 16 kap. 9 § miljöbalken ger visserligen en möjlighet att besluta om kompensationsåtgärder men innehåller inget krav. Det är inte heller standard för ansökt verksamhetstyp. Sökanden har utrett den ansökta verksamhetens påverkan på naturmiljön. Genom omfattande inskränkningar och åtaganden för att minimera påverkan och vidta skyddsåtgärder har bedömningen gjorts att verksamheten medför måttligt negativa konsekvenser för naturmiljön och att verksamheten är tillåtlig. Av inventeringar framgår även att områdets generella karaktär är produktionsskog vilket Länsstyrelsen bekräftar i sitt yttrande.

3.9.1.2 Vidare arbetar Sökanden aktivt med biologisk mångfald och har en platsspecifik plan för detta, som beskrivs som verktyg och åtgärder snarare än absoluta åtaganden. Det som utgör direkta åtaganden framgår av [Bilaga 3](#). Sökanden avser därutöver stärka biodiversiteten genom att arbeta vidare med den plan som följer av underbilaga till Bilaga 2, men anser att en definitiv kompensationsplan inte är motiverad utöver de redan gjorda åtagandena. Detta eftersom dessa frågor lämpligen istället hanteras löpande inom ramen för Sökandens egenkontroll med regelbundna uppföljningar.

- 3.9.1.3 Noteras ska dock att skadelindringshierarkin har varit utgångspunkten under hela arbetet med anpassning av verksamheten genom att undvika och minimera påverkan. Anpassning av delverksamheter har skett med utgångspunkt i den kunskap som insamlats om området för att prioritera höga naturvärden och minimera påverkan genom att göra rätt åtgärder på rätt ställe.
- 3.9.1.4 Med gjorda anpassningarna och föreslagna skyddsåtgärderna kan verksamheten bedrivas på vald plats utan någon oacceptabel påverkan på omgivningen. Något behov av att besluta om fasta kompensationsåtgärder föreligger därför inte. Se även svar i Bilaga 2.

3.10 Artskydd

3.10.1 Redovisa en artskyddsutredning för större vattensalamander.

Se bilaga 1C (PM Artskydd) samt Bilaga 1 (PM Sweco). Någon dispens från artskyddsförordningen erfordras inte.

3.10.2 Redovisa en detaljerad redogörelse över de anpassningar och skyddsåtgärder som kommer att vidtas för att begränsa påverkan på större vattensalamander.

Se bilaga 1C (PM Artskydd) samt Bilaga 1 (PM Sweco) och avsnitt 3.10.1 ovan.

3.10.3 Redovisa en artskyddsutredning avseende spillkråka.

Se bilaga 1C (PM Artskydd) samt Bilaga 1 (PM Sweco). Någon dispens från artskyddsförordningen erfordras inte.

3.10.4 Redovisa en genomgripande redogörelse över verksamhetens påverkan på övriga groddjurs bevarandestatus.

Se bilaga 1C (PM Artskydd) samt Bilaga 1 (PM Sweco). Någon dispens från artskyddsförordningen erfordras inte.

3.11 Utsläpp till vatten

3.11.1 Redovisa vad som menas med ”dimensionerande nederbörd: 0,1-årsreg” som har använts som en förutsättning vid beräkning av dimensionering av sedimentationsdamarna.

Se Bilaga 1.

3.11.2 Redovisa vad som ligger till grund för de föreslagna begränsningsvärdena för utsläppshalter i villkor 9, 17 respektive 23, både avseende vilka parametrar och vilka halter som föreslås.

Se svar i Bilaga 2.

3.11.3 Redovisa vilka parametrar som kan vara relevanta för provtagning av utgående vatten från de olika sedimentationsdamarna baserat på det material som hanteras inom de olika delverksamheterna.

Sökanden avser analysera de parametrar som omfattas av Sökandens villkorsförslag för utgående vatten. Det kan även bli aktuellt att analysera fler parametrar än så, vilket i så

fall kommer att bestämmas i samband med utformandet av det framtida kontrollprogrammet, se Bilaga 1.

3.11.4 Redovisa vad det finns för risker för spridning av föroreningar vid bräddning från de olika sedimentationsdammarna.

Se svar i Bilaga 1.

3.12 Vattenverksamhet

3.12.1 Redovisa tydligt vilka delsträckor av Kungabäcken och övriga vattendrag som kan förväntas omfattas av eventuell omledning alternativt kulvertering, samt konsekvenserna av dessa åtgärder.

Se avsnitt 3.11 i Bilaga 1 och Bilaga 2.

3.12.2 Redovisa förekomst av fisk och bottenfauna för Kungabäcken och det andra vattendrag som planeras att omledas/kulverteras. Redovisa även hur omledning/kulvertering av dessa vattendrag bedöms påverka den ekologiska parametern Fisk i vattenförekomsten Pinnån.

Se avsnitt 3.12 och 3.13 i Bilaga 1.

3.12.3 Förtydliga vad som ligger till grund för bedömningen av att damm G3 samt naturvårdesobjekt 29, till skillnad från damm G1 och G2, inte skulle påverkas av verksamheten.

Se avsnitt 3.14 i Bilaga 1.

3.13 Ekonomisk säkerhet

3.14 Redovisa en beräkning av ekonomisk säkerhet för verksamheten som även omfattar avfallsverksamheten. Den ekonomiska säkerheten för avfallshanteringen ska utgå ifrån den maximala mängd avfall som kan komma att förekomma inom verksamheten momentant.

3.14.1 Noteras ska att aktuell mängd avfall som Sökanden ansökt om att få motta i verksamheten inte påverkar storleken på den ekonomiska säkerheten. Detta eftersom återvinningsmassor som hanteras på anläggningen har ett mycket lågt föroreningsinnehåll och kan säljas ut i första hand eller deponeras inne på den egna anläggningen, varför ingen extern kostnad uppstår för dessa.

3.14.2 Noteras ska också att det inte är praxis att kräva säkerhet för avfallshandling, vilket bl.a. följer av Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätts dom den 28 september 2022 i mål nr M 1837-21, där ingen ekonomisk säkerhet föreskrevs för avfallshandling. Länsstyrelsens uppfattning om vad den ekonomiska säkerheten ska omfatta får istället främst anses gälla verksamheter med farligt avfall, vilket inte är relevant för aktuell verksamhet.

3.14.3 Den säkerhet som är beräknad är väl avvägd för den verksamhet som planeras på anläggningen och är konservativ, då den utgår från att avslutning sker då verksamheten har störst utbredning och utan avräkning för ekonomiska värden som sannolikt också

finns i verksamheten vid detta tillfälle (lager och inventarier av olika slag). Säkerheten ska därmed inte korrigeras.

- 3.14.4 Sammanfattningsvis vidhåller Sökanden att den ekonomiska säkerheten ska uppgå till nio miljoner kr, vilket får anses betryggande för sitt ändamål enligt 16 kap. 3 § miljöbalken.

4. DOMSTOLEN, AKTBILAGA 39

- 4.1 **I ansökan och i miljökonsekvensbeskrivningen uppfattar domstolen åtaganden som inte finns under avsnitt 17 Åtagande. NCC ska därför förtydliga om NCC åtar sig:**

- **att låta stenmurar ligga kvar oförändrade,**
- **att behålla eller vid behov tillskapa vegetationsridåer kring den nordöstra delen av deponin samt mellan väg 1838 och asfaltverket respektive deponin,**
- **att anlägga stig i västra kanten av verksamhetsområdet för passage för fotgängare och,**
- **att bevara vegetationsridåer för att minska synbarheten i riktning mot Rya kyrkoruin och mellan väg 1838 och asfaltverket.**

- 4.1.1 En konsoliderad lista över åtaganden bifogas som Bilaga 3. De punkter som domstolen lyfter fram avseende skyddsåtgärder för naturvärde och friluftsliv, är hämtade från bilaga B (MKB) till ansökan (se avsnitt 10.4.2 (sida 68), 10.5.3 (s 77) samt 10.6.3 (sida 83)). Samtliga är beskrivna som skyddsåtgärder som Sökanden avser eller planerar att genomföra. Sökanden är därmed redan bunden av dessa genom villkor 1 (det allmänna villkoret).
- 4.1.2 Beskrivningen i avsnitt 10.4.2 i MKBn om att det i anslutning till naturvärdesobjekt 24 noterades sammanlagt ca 185 meter med stenmurar som bedömdes omfattas av generell biotopskydd, vilket Sökanden avser låta ligga kvar oförändrade, och beskrivningen i avsnitt 10.6.3 om att Sökanden som skyddsåtgärd planerar att anlägga en stig i den västra kanten av det planerade verksamhetsområdet för att möjliggöra en passage för fotgängare mellan området nordväst om verksamhetsområdet och området söder om verksamhetsområdet, är formulerade som formella åtaganden i Bilaga 3.
- 4.1.3 Avseende vegetationsridåer påverkas dessa av flera faktorer som exempelvis fas i verksamheten (hur långt driftläget kommit rörande deponi samt täkt) men också andra insynsskydd som upplag, topografi mm. De skrivningar som gjorts i målet rörande vegetationsridåer ska därmed inte tolkas som strikta åtaganden. Det ska dock ses som intentioner och planer med den formulering som framförts i MKBn och i Bilaga 2C (biodiversitet) till denna komplettering.
- 4.1.4 Noteras ska att Sökandens åtagande under avsnitt 17 i tillståndsansökan om att spara vegetation utanför brytområdet respektive deponiområdet, inte har tagits bort utan preciserats genom tillkommande åtaganden i Bilaga 3.

- 4.2 NCC ska motivera varför åtaganden om att anlägga kompletterande vattensamlingar inte innehåller det tidsfönster som anges i Naturvärdesinventeringen, Bilaga B7, när arbete som påverkar lekvatten kan genomföras.**

Se Bilaga 1.

- 4.3 NCC ska motivera varför villkor 26 inte omfattar mätning av grundvattennivåer i jord i enlighet med förslaget till kontrollprogram i den hydrogeologiska utredningen, bilaga B3.**

Villkor 26 föreskriver att den bortledda vattenvolymen från täktområdet ska mätas och journalföras. Sökanden anser att detaljerna är en fråga för kontrollprogrammet som i dialog med tillsynsmyndigheten bör kunna justeras utifrån hur verksamheten utvecklas. Sökanden ser det inte som lämpligt att nämnda detaljer regleras direkt i villkor, vilket då kräver villkorsändring vid anpassning eller justering.

- 4.4 NCC ska förtydliga åtagandet avseende att tillse att vattensamlingarna G1 och G2, vid risk för att torka ut, kan kvarstå tills kompletterande vattensamlingar anläggs och tills dessa kan utgöra lämpliga livsmiljöer för groddjur.**

Se Bilaga 1.

- 4.5 Enligt punkt 22 i länsstyrelsens yttrande (aktbilaga 38) ska NCC redovisa vad som ligger till grund för de föreslagna begränsningsvärdena för utsläppshalter i villkor 9, 17 respektive 23, både avseende vilka parametrar och vilka halter som föreslås. Därutöver ska NCC även inkludera en redovisning på en karta vilka områden och verksamheter som omfattas av villkor 9, 17 respektive 23.**

Se Bilaga 2.

- 4.6 Enligt punkt 26 i länsstyrelsens yttrande (aktbilaga 38) ska NCC redovisa tydligt vilka delsträckor av Kungabäcken och övriga vattendrag som kan förväntas omfattas av eventuell omledning alternativt kulvertering, samt konsekvenserna av dessa åtgärder. Därutöver ska NCC till dessa av länsstyrelsen efterfrågade kompletteringar även inkludera en karta över omledning och kulvertering av Kungabäcken och övriga vattendrag samt var dessa kommer ansluta till Pinnån samt placering av brunn för dricksvattenuttag.**

Se Bilaga 2.

- 4.7 NCC ska komplettera ansökan med beskrivning av vilka fastigheter som kommer att påverkas av en förändrad ljusbild i området då viss belysning kommer vara påslagen under dygnets mörka timmar.**

Se Bilaga 2.

4.8 NCC ska komplettera ansökan med förslag på åtgärder för att förhindra risken att sprängning sker samtidigt som den befintliga täkten Mölletofta och den ansökta täkten Lundsgården.

Se Bilaga 1. Kumulativa effekter bedöms endast uppstå mellan Lundsgården och Rya täkt. Sökanden åtar sig i Bilaga 3 att samordna sprängning från verksamheten med Svevia AB.

4.9 NCC ska komplettera ansökan med uppgifter om vilka volymer kemikalier och bränsle som kommer att förvaras inom verksamhetsområdet samtidigt.

Se Bilaga 2.

4.10 NCC ska komplettera med uppgifter om vilka volymer avfall och farligt avfall från verksamheten som kommer att förvaras samtidigt inom verksamhetsområdet.

Se Bilaga 2.

4.11 Mark- och miljödomstolen har uppmärksammat att Svevia AB ansöker om tillstånd till täktverksamhet m.m. på Lundsgården 11:6, Blälinge 4:2 och Blälinge Säteri 1:4 i Klippans kommun (domstolens målnr. M 339-24). Det innebär att det inom ett par kilometers avstånd finns en tillståndsgiven bergtäkt (Mölletofta, domstolens målnr. M 4042-17) och två planerade (arbetsnamn Lundsgården och Rya). Samtliga inklusive annan verksamhet såsom asfaltstillverkning, återvinning, deponering och vattenverksamhet.

Med stöd av 6 kap. 46 § miljöbalken förelägger domstolen er att komplettera ansökan med bedömning av kumulativa effekter av de tre verksamheterna med avseende på samtliga för tillståndsprövningen relevanta miljöeffekter beskrivna i den inlämnade miljökonsekvensbeskrivningen. Det ska tydligt framgå den samlade kumulativa påverkan på omgivningen där sådan föreligger och där den ansökta verksamheten bidrar, samt även framgå till hur stor del den ansökta verksamheten bidrar till den totala störningen/påverkan (jämför 16 kap. 11 § miljöbalken). Vad avser miljöeffekterna avsänkning av grundvattennivåer, bullernivåer vid närliggande bostäder, transporter samt vibrationer bör bedömningen baseras på beräkningsunderlag som inkluderar de tre verksamheterna utifrån tillståndsgiven och yrkad omfattning. Beräkningsunderlaget ska bifogas kompletteringen.

4.11.1 För ordningens skull ska noteras att det ur ett MKB-perspektiv inte finns några skyldigheter för Sökanden att redogöra för kumulativa effekter från icke tillståndsgivna verksamheter (jfr. tex. 13 § 4 p. miljöbedömningsförordningen). Oaktat detta redovisas kumulativa effekter mellan Mölletofta, Lundsgården och Rya för att efterkomma MMD:s föreläggande, se Bilaga 1.

4.11.2 Vad gäller buller beräknas inga kumulativa effekter uppstå, medan den kumulativa effekten avseende vibrationer bedöms sakna betydelse genom Sökandens åtagande i Bilaga 3 om att samordna sprängstillfällena med Lundsgården. Gällande kumulativa effekter från trafik, bedöms tung trafik på väg 1838 öka betydligt. Däremot bedöms inga

kapacitetsproblem uppstå i korsningen mellan väg 1838, Lisåkravägen och Ängavägen. Några behov av åtgärder i korsningspunkten bedöms därför inte föreligga.

- 4.11.3 Gällande påverkan på grundvatten, ska noteras att det inom ramen för brunnsinventeringen för Lundsgården, framkommit uppgifter om fyra brunnar som ligger inom såväl Lundsgårdens som Rya bergtäkts enskilda påverkansområden, men som inte identifierats i brunnsinventeringen för Rya bergtäkt. Sökanden har därför uppdaterat den tidigare ingivna brunnsförteckningen i Bilaga 4. Av de identifierade brunnarna inom påverkansområdet bedöms det finnas risk för skada på elva borrhållsbrunnar och två grävda brunnar (jfr avsnitt 11.1.2 i ansökan). Därtill har en borrhållsbrunn identifierats för vilken risk för skada är osäker då brunnens exakta läge inom fastigheten inte är klarlagt. I enlighet med vad som framhålls i ansökan, kommer Sökanden som skyddsåtgärd följa upp påverkan på brunnarna med hjälp av ett kontrollprogram. Om skada uppstår på brunnar till följd av Sökandens verksamhet kommer Sökanden kompensera brunnsinnehavaren på lämpligt sätt. Konsekvenserna till följd av verksamhetens påverkan på privata brunnar bedöms bli små.
- 4.11.4 Avseende kumulativa effekter på grundvatten, blir påverkansområdet marginellt större än de enskilda påverkansområdena men avsänkning inom området ökar. Det kan noteras att vissa brunnar som sedan tidigare upptagits av Sökanden (då de påverkas av Sökanden) i bilaga B (MKB) och B3 (hydrogeologisk utredning) till tillståndsansökan, får större påverkan vid kumulativ beräkning. För sådana noterade brunnar där Sökandens verksamhet inte ensamt ger någon påverkan, dvs. brunnar enligt Lundsgårdens ansökan, respektive tillkommande fastigheter från kumulation, kan det i nuläget inte fastställas huruvida Rya bergtäkt eller Lundsgården ansvarar för en ev. skada. Dessa fastigheter listas i avsnitt 7.1 i Bilaga 1F. Det är inte heller klarlagt att någon skada kommer att uppkomma.
- 4.11.5 Det erinras vidare om att enbart påverkan inte heller grundar sakägarskap. De kumulativa effekterna innebär att ett antal brunnar belägna mellan Rya bergtäkt och Lundsgården kan få en större avsänkning av grundvattennivåer än när endast en av täkterna studeras. Avsänkningens ökning blir upp till ca 2,5 m i det område som ligger direkt mellan bergtäkterna. Enskilda brunnar kan behöva ersättas beroende på avsänkningens utfall. Särskilt gäller detta grävda brunnar med litet djup. I de södra delarna av det kumulativa påverkansområdet bedöms flertalet fastigheter vara försedda med kommunalt dricksvatten.
- 4.11.6 Givet att både Rya bergtäkt och Lundsgården erhåller tillstånd, kan Sökanden tänka sig att inom ramen för kontrollen av den egna verksamheten, övervaka grundvattennivåer i det område där kumulativ påverkan på grundvatten av någon betydelse beräknats uppstå. För det fall oförutsedd skada uppkommer, har berörd part som utgångspunkt möjlighet att vända sig mot båda verksamheterna.
-

Malmö som ovan,

Tove Andersson

Emelie Sandberg

Ellen Lewin

Bilagor:

Bilaga 1 – PM Sweco

Bilaga 2 – PM Sökanden

Bilaga 3 – Åtaganden

Bilaga 4 – Brunnsförteckning